

...ที่มาบทเพลง ครูบ้านป่า...สลา คุณวุฒิ.....

นำเสนอเมื่อ : 7 มิ.ย. 2552

ครูบ้านป่า...สลา คุณวุฒิ

คุณคงเคยได้ยินเพลง...จุดหมายผิดซอง, กระทั่งหลงทาง, ยาใจคนจน, ล้างจานในงานแต่ง, ปริญญาใจ และมากมายหลายเพลงที่ดังติดหู ร้องได้กันทั่วบ้านทั่วเมือง ซึ่งผู้สร้างสรรค์งานเพลงอันไพเราะ ฟังแล้วโดนใจจนต้องบอกว่า “ใช่” จะเป็นใครไปไม่ได้ นอกจากครูเพลงคนอุบลฯ... สลา คุณวุฒิ

ช่วงการแต่งเพลงได้อย่างไร?

ครูสลา : “เป็นความบังเอิญ 60% อยากเป็นนักเขียนตั้งแต่อยู่ ป.5-ป.6 ผูกเขียนหนังสือมาเรื่อย ตอนเด็กๆจะเป็นเด็กเรียน แต่ด้วยความที่เป็นคนขี้เล่น ก็เลยมีทั้งเพื่อนเรียนและเพื่อนขี้เล่น เพื่อนพวกนี้จะมีข้อดีอยู่อย่าง คือมีความคิดสร้างสรรค์ เราก็เลยได้สิ่งเหล่านี้มาจากเพื่อนโดยไม่ตั้งใจ ผมสังเกตว่าเวลาเพื่อนอ่านงานเขียนจะรู้สึกเฉยๆ แต่เวลาเขียนกลอนเพื่อนจะชอบ ก็เลยหันมาเริ่มต้นแต่งเพลง แต่งแบบไม่รู้เรื่อง เล่นดนตรีก็ไม่ใช่แต่เขาใจ...เขาใจแบบต่างๆ อาศัยเป็นนักอ่าน นักฟังเพลง เวลาเพื่อนจะไปจีบสาวเขาก็ให้เราเขียนเพลงให้ เขียนไปเขียนมาก็เลยตั้งวงดนตรี “ออค” แต่พอกำลังจะไปได้ดีก็เรียนจบก่อน ช่วงนั้นแม่ป่วยเป็นเบาหวาน ก็เลยรีบไปสอบบรรจุเป็นครูอยู่ อ.ลืออำนาจฯ พอดี อ.รุ่งเพชร แหล่มสิงห์มาร้องเพลงที่ทุ่งศรีเมือง เพื่อนก็แนะนำให้ลองเอาเพลงที่แต่งไปเสนอดู ผมก็รวบรวมเพลงได้ 20 เพลง ทานก็เลือกไปอัดเพลงเดียวคือเพลง “สาวชาวหอ”

ได้ยินเพลงที่ตัวเองแต่งออกอากาศรู้สึกอย่างไร?

ครูสลา : “มันเป็นความรู้สึกที่เรียกว่า “ได้ใจ” ก็เลยมาแต่งเพลงแบบเอาเป็นเอาตาย ช่วงนั้นมีเวลาว่างเยอะสอนหนังสือเสร็จตอนเย็นก็เล่นฟุตบอล คำมาว่างก็เขียนหนังสือ อีกอย่างเราก็ไม่ค่อยได้ไปไหน ก็เลยแต่งเพลงได้เยอะเลย แต่ก็ไม่ได้คิดว่าจะต้องเอาดีทางนี้ รู้แต่ว่าทำแล้วมันสนุก ช่วงนั้นเพื่อนก็ชวนตั้งวงดนตรี “เทียนกอม” เริ่มซื้อหนังสือเพลงมาเปิดดู แล้วก็ส่งเพลงที่แต่งไปตามค่ายเพลง ส่งไปทุกเดือนไม่เคยหยุด ถ้าจะนับก็ประมาณ 10 ปีเห็นจะได้ ก็ไม่มีใครติดต่อมา เพื่อนๆก็ชวนตั้งวงดนตรีอีกชื่อวง “กั้งหัน”

อะไรที่ทำให้ครูสลาส่งไม่เคยหยุดที่จะส่งงานเพลง?

ครูสลา : “ไม่เคยหยุดคิดจะหยุดแต่ง ไม่เคยคิดจะหยุดส่งและไม่คาดหวัง แต่ทำแล้วมันสนุก เพราะเรามีอาชีพเป็นครูอยู่แล้ว คิดแต่ว่าวันหนึ่งจะต้องเป็นนักเขียนให้ได้ มุ่งมั่นในการเป็นนักเขียนมากกว่า ผมชอบเขียนนิยายท่องเที่ยว ภาษาสวยๆ แบบครูนิมิต ผมส่งจนกระทั่งได้เป็นครูใหญ่

แต่พอแม่ป่วยหนักเป็นมะเร็ง หมอรักษาไม่ไหวให้แม่กลับมาอยู่บ้าน ผมก็เลยอยากได้เงินสักก้อนมารักษาแม่ ก็เลยแต่งเพลงอย่างหนักและเริ่มคาดหวัง

“ตอนที่ดูใจแม่ตั้งใจว่าจะแต่งให้ได้ 12 เพลงแล้วจะเอาเข้ากรุงเทพฯ แต่แต่งได้แค่ 8 เพลงแม่ก็เสียชะก่อน ก็เลยได้เพลงไปส่งค่ายเพลงซัวร์ ออดิโอ 8 เพลง กะส่งทิ้งทวน แล้วจะหันมาเอาดีทางสายบริหารการ ศึกษา ปรากฏว่า 8 เพลงที่ส่งไป มนต์สิทธิ์ คำสร้อย เลือกเอา 2 เพลงไปร้องในอัลบั้ม แล้วทางค่ายก็บอกให้แต่งไปให้อีก ก็เริ่มมีกำลังใจ ผมก็เลยส่งเพลง “จดหมายผิดซอง” ซึ่งเป็นเพลงที่เคยแต่งไว้สมัยที่เป็นครู มนต์สิทธิ์ก็ชอบและเอาไปอัด ระหว่างที่รอเพลงนี้ออกอากาศ กลอนลำเพลง”**लगजलननलगनलग**”ของศิริพร อำไพพงษ์ ที่ผมแต่งให้ตั้งระลอกแรก ในเวลาไล่เลี่ยกัน เพลงจดหมายผิดซองก็ออกอากาศแล้วก็ตั้งระลอกสอง ก็เลยเป็นที่รู้จัก หลังจากนั้นก็ได้แต่ง “**กระถางหลงทาง**” ให้ไชยา มิตรชัย

ต่อมาแกรมก็มีมาทาบทามเพื่อไปร่วมงานกับไมค์ ผมก็ไปร่วมลุ่มลูกคลูกคลานกับเขาอยู่ประมาณ 3 ชุด จนชุดที่ 5 “**ยาใจคนจน**” ซึ่งชุดนี้มีความรู้สึกเริ่มเข้าใจการทำงานมากขึ้น เมื่อก่อนมันออกมาเรื่อย แต่ก็ยังไม่ไซ้ แต่พอเราเข้าใจ ความแม่นยำมันก็เกิดขึ้น เราก็รู้แล้วว่าเราจะจัดการกับมันอย่างไร ในที่สุดก็เลยออกมาเป็น “**ปริญญาใจ**”, “**รองเท้านาหง**” แล้วก็อีกหลายเพลงตามมา ถึงวันนี้ก็ประมาณ 700 เพลงม่ง

“พองานมากขึ้น เวลาเริ่มไม่ลงตัว เพราะต้องรับหน้าที่ Producer ต้องไปคุมเอง หลังๆนี้ต้องดูทุกอย่าง พุดงายๆ คือมันคิดป็นขึ้นมมาให้ด่ง ปี 43 ก็เลยตัดสินใจ**लगजलननलगनलग**เป็นครู”

ในการแต่งเพลงครูสลาได้แรงบันดาลใจมาจากไหน?

ครูสลา : “มันมาจากหลายทาง อย่างแรกมาจากสิ่งรอบตัว 2 คือ คำ คิดคำดีๆเจอคำดีๆ ก็เอามาแต่ง อย่างที่ 3 คือสร้างเรื่องขึ้นมาเหมือนนิยาย สมมติเห็นรองเท 2 อยู่ยหนาหง ก็สร้างเรื่องขึ้นมาเหมือนกับว่ามันเป็นเรื่องที่เคยเกิดขึ้นจริง ตรงนี้ผมอาจจะได้เปรียบเพราะชอบเขียนเรื่องสั้นมาก่อน 4 ได้จากตัวนักร้อง ซึ่งถือว่าเป็นศาสตร์ชั้นสูง ถือว่ายากสุด ซึ่งผมเริ่มทำได้แล้วหลังจากทดลองกับตาย พุดงายๆ คือแต่งเพลงให้เหมาะกับบุคลิกนักร้อง เราจะรู้ได้ใจวาเขาเป็นคนยังง่ สำหรับผมก็จะใช้วิธีแอบดูวาเขาเป็นคนแบบไหน พุดอย่างไร มันก็เลยเป็นเหตุผลวาตายไม่มีเพลงเร็วเพลงนุเดน เพราะคนดูเขาก็ไม่เชื่อ พุดงายๆ ภาษานานวาคือ “**เอ็ดแนวมันคือ แนวมันไม่ค้อย่างเอ็ด**” ถานานวาวไม่ค้อย ก็แสดงวาไม่ด่งหรอก ค่าวาคือคำเดียวที่เขาคัดสินนักร้อง”

เวลาที่เพลงครูด่ง มีคนร้องได้รู้สึกอย่างไร?

ครูสลา : “ดีใจ นี่ค้อยางวัลที่แท้จริงเหนือกว่ารางวัลอื่นๆ เป็นค่าตอบแทนสูงสุด บางคนอาจจะมองวาไคมายาย เพลงนี้ก็ด่ง เพลงนั้นก็ด่ง แต่ถาไคมันก็ถ้อยวามห้ศจรรย คน 60 กวาลาน มีเพลงเป็น 1,000 เพลง แต่มีเพลงเรายอยู่เพลงหนึ่งที่มีคนชอบ ผมไปไคขอสรูปนี้ตอนไปนั้ที่เซ็นทรัลลาดพรวา ไม่มีใครรู้จักผมเลย นั้ๆ อยู่ก็ไคยินเขาคัดเพลงที่เราด่ง ก็นั้ยิมอยุคนเดียว บานเรารียกวา “**เป็นดาจิด**” คนด่งเยอะ ไม่มีใครรู้จักเรว แต่เขาคัดเพลงเรว นี่ค้อยาตอบแทนสูงสุดของคนสร้างงานศิลปะผุหนึ่ง”

ทำไมถึงแต่งเพลงให้ผุหญิงร้องได้โดนใจมาก เพราะครูสลาเป็นผุชาย?

ครูสลา : “ไม่แตกต่าง เพราะว่าเรายอยู่ในฐานะมนุษย์คนหนึ่งไม่ได้แยกเพศ เพียงแต่มันอาจจะมียาละเอียดที่แตกต่าง แต่เราก้เข้าใจ ก็ไครูสลิ บางที่กั้งตัวเองเหมือนกัน (หัวเราะ) อาจจะเป็นเพราะเคยเป็นครูมานาน และชางสังเกด สมมติผุหญิงคนหนึ่ง ถาเขาจะพุดคำหนึ่งออกมาแสดงวาตองเก็นทนจริงๆ เราก้แอบจำความรู้สึกเหล่านั้ อาจจะเป้นเพราะใกล้ชิดกับแมมมาด่งแต่เด็ก ก็เลยเขาใจความรู้สึกผุหญิง สว่นหนึ่งคือเราย่านนิยาย-เรื่องสั้นเยอะ

ก็เลยเข้าใจตัวละคร ชอบอ่านหนังสือศาลาคนเศร้า(หัวเราะ) ชอบตรงที่ความซื่อ ความดิบ
ถ้าจะพูดในแง่ของการเคารพความรู้สึก หนังสือเล่มนี้มันสะอาด ชาวบ้านคนหนึ่งอกหัก
เขาคิดอย่างไรเขาก็พูดออกมาอย่างนั้น มันทำให้เห็นค่าหลายๆ
คำที่สะท้อนบุคลิกของผู้ชายกับผู้หญิงได้อย่างชัดเจน“

กว่าจะออกมาเป็นเพลงๆหนึ่งใช้เวลานานแค่ไหน?

ครูสุลา : “สมัยก่อนใช้เวลาไม่นาน

เพราะยังไม่มีกรอบมากมาย แต่ทุกวันนี้เขียนได้ซาลง อาจจะเป็นเพราะความลาของร่างกายและสมอง
อาจจะเป็นเพราะเรารู้มากเกินไป เป็นลักษณะเขียนแบบนี้ไปติดตรงนั้น เขียนแบบนี้ไปติดตรงนี้
เดี๋ยวคนนั้นคนนี้จะว่าหรือเปล่า ยิ่งรู้มากยิ่งหาที่หลบหลีกยาก จะไม่แคร์ก็ต้องแคร์ อันที่จริงเวลาในการแต่งไม่เกิน
2 ชั่วโมง แตกกว่าจะเตรียมความพร้อม กว่าจะปั้นมันออกมาให้เป็นเพลงได้ เจลี่ยแล้วก็ใช้เวลาประมาณวันละเพลง
นี่ขนาดเป็นคนอยู่ติดบ้าน แต่ถ้ามีเวลาที่จะออกไปแต่งหนังสือ-แต่งเพลงนี่คือแหล่งทองเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดสำหรับ
ถ้าได้เขาแล้วอยู่ได้ทั้งวัน”

เห็นตามสื่อต่างๆ ครูสลามักจะใส่เสื้อผ้าฝ้ายแนวอีสาน

ครูสุลา : “มันมาจากความชอบ เพราะเราเป็นลูกชาวบ้าน

เสื้อผ้าที่ใส่ก็มาจากผ้าฝ้ายที่แม่ทอ พอโตขึ้นก็ใส่เสื้อมอฮ่อม

ใส่แบบนี้มาจนมีความรู้สึกว่าเป็นตัวเรา “แบบนี้มันคือเจ้าของ” พอเห็นร้านขายผ้าฝ้ายอยากแวะทุกที่
เพราะมันคือเจ้าของ (หัวเราะ) จนใครๆ บอกว่าเป็นเครื่องแบบครูสุลา พอเราชินมันก็ทำให้เรารู้สึกว่ามันง่ายดี
แล้วผมก็จะบอกลูกศิษย์ศิลปินบ้านเราให้ช่วยรณรงค์เรื่องนี้ว่า จะแต่งตัวอย่างไรก็ได้แต่ต้องให้เขาเห็นว่าเราเป็นคนอุปถัมภ์
อะไรเล็กๆน้อยๆ ถ้าทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ทำ อาจจะเป็นเพราะผมเป็นคนชาตินิยม จะชอบอะไรที่เป็นอุปถัมภ์ ชอบภาษาบ้านเรา
อย่างชื่อวงที่แต่งก็ต้องมีคำอีสาน หรืออาจจะเป็นเพราะได้รับอิทธิพลมาจาก อ.จรัญ มโนเพชร
"ผมชอบคนที่กล่าบอกตัวตนในความเป็นคนบ้านตัวเอง"

จริงๆ แล้วครูสุลาเป็นคนแบบไหน?

ครูสุลา : “ค่อนข้างเครียดพอสมควร คนอื่นอาจจะมองว่าเป็นคนอารมณ์ดี ผมว่าศิลปินทุกคนจะเป็นแบบนี้
แต่จะเครียดโดยงาน ช่วงหลังนี้รู้สึกตัวตัวเองเป็นคนขี้หงุดหงิด อาจจะเป็นเพราะความกดดัน ต้องทำงานตามกำหนดตลอด
อีกอย่างพอได้มายืนตรงนี้ มันจะมีความกดดันในเรื่องของแรงเสียดสีจากภายนอกที่เราคาดไม่ถึง ซึ่งเราก็ไม่เข้าใจในสิ่งที่มันเกิดขึ้น...”

“มันก็เริ่มชินบ้าง แต่พอโดนบ่อยๆ เข้า มันก็รู้สึกอึดอัดยังกะดอกระด้าง ... (อะไรกันนักกันหนา)
บางคนก็เขียนเรื่องของเราโดยที่ไม่เคยมาถามเลยสักคำ แต่ก็มองว่าไม่ได้โดนเราค้นเดียว วิธีจัดการกับความเครียดคือใช้ธรรมชาติ
ต้องตั้งใจ ถ้าจะเปรียบมันก็เหมือนเราเดินไม่หยุด เป็นธรรมชาติที่ต้องเจอทางขาด ถ้าไม่เจอปัญหาที่ต้องหยุดเดิน
นั่นก็เท่ากับว่าเราไม่ได้ทำอะไร ในเมื่อเราเดินไม่หยุดยังงี้ก็ต้องเจออุปสรรค
มันอาจจะไม่สามารถสร้างความพอใจให้กับคนรอบข้างได้ทั้งหมด อาจจะแค่ 70% ก็ถือว่าบุญแล้ว อีก 30% ก็เผื่อไว้ให้คนเกลียดบ้าง”

ถึงวันนี้ครูสุลาประสบความสำเร็จหรือยัง?

ครูสุลา : “มันไม่มีความสำเร็จที่ 100% มันเป็นความสำเร็จชั่วขณะหนึ่งจากความลงตัวของหลายๆ อย่างรวมกัน
เรียกว่าเราได้โอกาสมากขึ้น แต่จะไม่เรียกว่าความสำเร็จ ตรงจุดที่เรายังมีชีวิตอยู่มันจะไม่มีความสำเร็จอย่างแท้จริง มันจะไปเรื่อยๆ
มันจะมีขึ้นมีลง แต่จะเรียกว่าได้รับโอกาสจากสังคม ตัวนี้มากกว่าที่เรียกว่ามันเป็นสิ่งที่เกินฝันของเรา
จากคนที่หวังว่าจะเป็นครูบ้านนอกคนหนึ่ง เวลาว่างเขียนหนังสือ มีความสุขตามอัตภาพ
ก็ไม่รูวากาวมาอย่างไรจนคนรู้จักมากมายขนาดนี้”

เคยคิดออกแบบอนาคตตัวเองหรือเปล่าว่าอยากให้เป็นอย่างไร?

ครูสุลา : “ผมอยากใช้ชีวิตที่สงบ กะว่าบั้นปลายชีวิตจะทำไร่สวนผสม อยู่ยากอยู่กับธรรมชาติ
จะถ่ายภาพและก็เขียนหนังสือ มีพิพิธภัณฑ์ครูสุลา มีทุ่งนา มีห้องทำงาน แต่ตอนนี้มันยังเป็นไปได้ยาก เพราะชีวิตไม่ได้มีแค่เรา
หลายคนอาจจะมองว่าผมรวย แต่จริงๆ แล้วไม่ใช่ ถ้าเราเห็นแก่ตัวเราอาจจะรวยไปแล้ว(หัวเราะ)
บางครั้งอาจจะเลิกทำแต่มันก็เลิกไม่ได้โดยปริยาย แต่ก็ไม่ได้คาดหวัง ก็จะทำในสิ่งที่เรารักตามจังหวะที่ทำได้”

ครูสลาอยากจะทำอะไรกับคนอุปถัมภ์บ้างคะ?

ครูสลา : “อยากให้ช่วยกันดีใจที่บ้านเรามีนิตยสารเป็นของตัวเอง
ผมดีใจนะที่ได้เห็นและได้อ่านหนังสือของคนอุปถัมภ์ทำอย่างเร็วอ้อ! อยากให้ช่วยกันดูแล
และฝากขอบคุณพี่น้องที่ช่วยอุ้มชูผมและครอบครัว ซึ่งเราได้รับเกียรติอย่างคาดไม่ถึง และอยากให้ช่วยกันดูแลลูกหลานคนอุปถัมภ์
ไม่ว่าจะเป็นสาขาไหน เพราะการหาคนดีเจอสักคนมันเป็นเรื่องยาก แต่การดูแลคนดีมันยังเป็นปัญหาของสังคมไทยเรา
ถ้าเราช่วยกันปรับตรงนี้จะดีมาก เขาอาจจะมียอเสียบ้างแต่รวมๆ แล้วเขาดีกี่ช่วยกันสนับสนุนเถอะ อย่างน้อยเขาก็เป็นคนอุปถัมภ์

ผมคิดว่าทุกคนรักบ้านเกิด อยากทำสิ่งดีๆ ให้บ้านเมืองตัวเอง
บทพิสูจน์ก็อยากให้ดูวันนี้ที่เรามีคอนเสิร์ตดอกบัวเกมส์ ศิลปินบ้านเราทุกคนมาช่วยกันโดยไม่มีค่าตัว
นี่เป็นผลพวงจากการที่เราช่วยกันดูแล” (ประโยคพวกนี้เอาเป็นคำโปรยนะ)

คำสอนครูสลา

คนเราจะเป็นแบบนี้ ถ้าต่ำกว่า จะโดนเหยียบ

ถ้าเท่ากัน จะถูกอิจฉา

ถ้าเหนือกว่า เขาอยากเป็นเพื่อน

คนที่จะเป็นนักแสดงเพลงได้ ต้องเป็นคนรักเพลง

รักอ่านและรักเขียน ถ้าไม่รักทำไม่ได้

.ถ้าพูดถึง บทเพลงคุณครูสลา คุณวุฒิ แล้วก็อดที่จะเอ่ยถึงอีกท่านหนึ่งไม่ได้ เพราะท่านอยู่ในหัวใจชาวค.ช. (โรงเรียนคำเขื่อนแก้วขุขันธ์) เสมอมา คุณครูบัญชา เกียรติจรูญพันธ์ ผู้ประพันธ์เพลงมาร์ชโรงเรียน.....

เราอดปลื้มและภาคภูมิใจไม่ได้..ที่ภาคอีสานเรามีเพชรเม็ดงามส่องประกาย ฉายแสงแห่งความสุข
ความสร้างสรรค์ ในด้านเสียงเพลงลูกทุ่งซึ่งล้วนแล้วแต่มีเนื้อหาสาระที่กินใจ
และโดนใจจริงๆ..สมแล้วที่คุณครูบัญชา เกียรติจรูญพันธ์ (อดีตครูสอนที่โรงเรียนคำเขื่อนแก้วขุขันธ์
ปัจจุบันสอนที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ได้กล่าวขวัญชื่นชมถึงเพื่อนรักเสมอมา...คุณครูบัญชาเอง
ก็ได้ให้เกียรติแต่งเพลงมาร์ชประจำสถาบัน โรงเรียนคำเขื่อนแก้วขุขันธ์
ไว้เชิดกันขอชื่นชมและขอบพระคุณคุณครูที่ได้ใช้พรสวรรค์ ความรู้ ความสามารถในการแต่งเพลง
ให้เราใช้จนถึงทุกวันนี้..ยังระลึกนึกถึงเสมอค่ะ

ขอบพระคุณที่มาข้อมูล

ฟังเพลง ยาใจคนจน <http://charyen.com/jukebox/play.php?id=3049>

ฟังเพลง ปริญญาใจ